

Wyzwaniem dla rządu w najbliższych latach będzie wciąż rosnące zadłużenie państwa, pogłębiający się kryzys demograficzny, szybszy wzrost kosztów pracy niż wydajności, presja płacowa czy groźba zwiększenia luki VAT. Gospodarce powinny pomóc pieniądze z KPO, szybszy wzrost inwestycji i ustabilizowanie inflacji - uważa Konfederacja Lewiatan, oceniając Wieloletni Plan Finansowy Państwa na lata 2024-2027 (WPF).

**Jest szansa na
szybszy wzrost
inwestycji**

Mariusz Zielonka

ekspert ekonomiczny Lewiatana

szansa na szybszy wzrost inwestycji grafika Konfederacja Lewiatan

Wydarzenia ostatnich czterech lat w polskiej, ale też światowej gospodarce wzmocniają w przedsiębiorcach coraz większy pragmatyzm, a jednocześnie przyzwyczajają do permanentnego stanu niepewności. Można powiedzieć, że powoli wracamy gospodarczo do tego, co było przed wybuchem pandemii, ale ze zdecydowanie większym bagażem doświadczeń.

Przyszłość w większości sfer gospodarki jawi się według autorów wieloletniego planu finansowego w dość pozytywnych kolorach. Niewątpliwym „gamechangerem” najbliższego okresu programowania WFPF są środki z Krajowego Planu Odbudowy, które wpłynęły w części do budżetu na początku roku.

Ocena prognoz gospodarczych

Według rządu i przygotowanych przez niego prognoz, 2024 rok przyniesie poprawę sytuacji gospodarczej w Polsce. To jest zgodne z konsensusem rynkowym. Obecny rok okaże się lepszy pod względem wzrostu gospodarczego (MF: 3,1%). Nadal jednak będzie się on opierał na nietrwałych fundamentach takich jak konsumpcja. Nie ma wątpliwości, co do tego, że będą rosły możliwości wydawania pieniędzy przez Polki i Polaków. Wzrost cen w tym roku ustabilizuje się na poziomie ponad 5%, co jest blisko dwukrotnie mniejszą wartością niż w 2023 r

Szybki wzrost płac

Konfederacja Lewiatan prognozuje, że płace będą rosły w tempie dwucyfrowym. O ile przewidywany przez resort finansów wzrost na poziomie 11,9% jest czynnikiem napędzającym konsumpcję, o tyle ze strony pracodawców tak szybki i często nieuzasadniony wydajnością wzrost wynagrodzeń powoduje coraz wyższą presję płacową.

Oderwany od ekonomicznych realiów wzrost płac jest częściowo wynikiem kolejnej dwukrotnej waloryzacji wynagrodzenia minimalnego. Lewiatan apeluje o przyspieszenie prac nad zmianą ustawy o płacy minimalnej, która jednocześnie będzie implementacją dyrektywy PE i Rady UE.

Inwestycje mogą przyspieszyć

Dzięki środkom z KPO nasze inwestycje począwszy od 2025 r. mają dynamicznie rosnać. Newralgiczny ma być 2024 rok, kiedy ustała realizacja projektów współfinansowanych przez UE w poprzednich perspektywach finansowych. Prognozowany przez resort finansów wzrost inwestycji w tym roku o 2,9% należy uznać za dobry wynik.

- Inwestycje mogą w tym roku rosnać szybciej, ponieważ część projektów mających swoje podstawy w KPO była realizowana w ramach środków z PFR. Zdecydowanie martwi pracodawców i wymaga interwencji państwa, oderwanie się wzrostu kosztów pracy (niezależnie czy ogółem, czy na jednego zatrudnionego) od wzrostu wydajności. Koszty pracy mają rosnąć w obecnym i kolejnych latach odpowiednio o 7,4%, 6,7%, 6,5% oraz 5,1%. Wydajność w tym samym czasie będzie rosła wg prognoz MF: o 3,5%, 3,7%, 3,4%, 3,3%. Powstała luka będzie wpływała negatywnie na rentowność prowadzenia działalności gospodarczej - mówi Mariusz Zielonka, ekspert ekonomiczny Konfederacji Lewiatan.

Stabilny rynek pracy

Rynek pracy nadal będzie bardzo stabilny. Pracodawcy mimo niesprzyjającego otoczenia makroekonomicznego w zasadzie nie redukują zatrudnienia. W badaniach jakościowych

większość firm wskazuje, że planuje utrzymać zatrudnienie na niezmiennym poziomie.

Retoryka użyta w WPPF dotycząca rynku pracy wskazuje, że rządzący nie mają pomysłu jak rozwiązać kryzys demograficzny. Jednocześnie powtarzają argumentację poprzednich rządów o konieczności wsparcia rodziny.

Dług i deficyt budżetowy państwa

- **Wyzwaniem dla rządu będzie też wciąż rosnące zadłużenie państwa. W szczególności, że obecne władze kontynuują politykę zwiększania wydatków socjalnych. Z drugiej strony mamy ogromne wydatki na obronność, które w obecnych czasach jest ciężko podważyć** – dodaje Mariusz Zielonka.

Według prognoz Ministerstwa Finansów, relacja naszego długu do PKB w 2026 r. przekroczy 60%, a we wcześniejszych latach będzie się stopniowo zbliżać do tej granicy. Resort finansów informuje, że w najbliższych latach czekają nas cięcia budżetowe i reformy, których zadaniem będzie niedopuszczenie do przekroczenia granicy 60% PKB. W przypadku, gdy takie zjawisko wystąpi, będziemy zmuszeni do realizacji planu oszczędnościowego wyznaczonego przez Komisję Europejską.

Luka VAT i wpływy do budżetu

Miniony rok przyniósł zwiększenie luki VAT do poziomu z 2017 r. Wyniosła ona 15,8% wszystkich wpływów z VAT. Tak wysoki skok należy odebrać jako negatywny sygnał uszczelnienia systemu podatkowego, ale też dla wykonalności samego budżetu. W tej sytuacji (gorszego punktu startowego dla 2024 r.) wydaje się wysoce prawdopodobne, że budżet na obecny rok nie ma szans wypełnić założeń jeśli chodzi o potencjalne wpływy z

Nowy plan na finanse państwa wyzwaniem dla rządu

VAT.

źródło informacji: Konfederacja Lewiatan